СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 146. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 26-го червня 1939. No. 146. Jersey City, N. J., Monday, June 26, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": Bergen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: Bergen 4-1018. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

МАСОВЕ ЗАТРОЄННЯ ДІТЕЙ ШКІЛЬНИМ СНІДАНКОМ

НЮ ЙОРК.— Поверх 300 дітей у Стейплтон, Стетен Айленд, затруїлося шкільним сніданком, який роздають по школах дітям. З того 150 дітей опинились у шпиталі. Міські власті відразу розпочали енергійні доходження, щоб здибати винуватців. Цей сніданок приготовляють робітники „Доблю Пі Ей". Складався він із сендвичів з помідорами і салатою, приправленою майонезом, та рижового пудінґу. Догадуються що отрута була в майонезі. Хоч деякі діти поважно хворі, то ні одній з них не грозить смерть. Доходження виявили, що захворіли також деякі родичі дітей, які самі зїли сендвичі, коли їх діти принесли зо школи додому.

ПРЕЗИДЕНТ НАПИРАЄ НА УХВАЛЕННЯ ГРОШЕЙ НА СВІЙ ПРОЄКТ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт покликав на наради 14 провідників із сенату і палати представників та повідомив їх, що уряд бажає, щоб конґрес іще перед розїздом на вакації ухвалив гроші на його новий економічний плян, що передбачає близько чотири біліони долярів державних позичок.

МІСТО НЮ ЙОРК ХОЧЕ КУПУВАТИ ПІДЗЕМНІ ЗАЛІЗНИЦІ.

НЮ ЙОРК. — Заряд міста Ню Йорку зробив останню пропозицію купна підземний залізниці „Ай Ар Ті" за ціну 151 міліонів долярів. Правдоподібно, що згадана залізниця згодиться на ту ціну, бо вона сама знайшлась у досить прикрих фінансових клопотах. Крім того місто зробило подібну пропозицію купна за ціну 175 міліонів долярів підземній залізниці „Бі Ем Ті". В осени прийде до остаточного завершення контрактів і є велика правдоподібність, що ще цього року ціла система підземних залізниць Ню Йорку опиниться в заряді міста.

БІЛЬШІСТЬ НЮЙОРСЬКИХ БАНКІВ БУДУТЬ ЗАМКНЕНІ В СУБОТУ.

НЮ ЙОРК. — Більшість нюйорських банків порішила впродовж липня і серпня не працювати в суботи. За ними йдуть теж багато інших великих підприємств.

ПРОТВЕРЕЗИЛИСЬ, ТЕПЕР ЗНОВ ХОЧУТЬ ПИТИ.

КЕЙМБРИДЖ. — Університетське товариство „Фі Бета Капа" рішило, що відтепер на своїх річних засіданнях знов можна буде випити алькогольний напиток. Те товариство 92 роки тому переголосувало заборону в часі річних засідань уживати напитків, бо члени добре підпивали собі не лиш поза засіданнями, але навіть у часі засідань вони підносили по 20 і 30 тостів. Наслідок був такий, що всі були підпиті, радили довго і нерозумно. Але по 92 роках абстиненції члени цього товариства прийшли до переконання, що вони настільки відучились від напитків, що тепер, бодай у перших роках, будуть умірковано їх уживати.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА.

НЮ ЙОРК. — Пані Марджорі Гіліс, яка недавно написала дуже добру книжку „Жийте самі і любіть це", й у ній гарними красками описувала самітне життя та захвалювала його іншим, тепер заручилася з багачем Генрієм Ролстоном і думає за за нього небавом вийти замуж.

КРИТИКУЄ ТОМУ МУНІЯ.

КЕМП ТЕМІМЕНТ (Пенсилвенія). — Д-р Ліон Биркгед, голова товариства „Приятелі Демократії", сказав у прилюдній промові, що орґанізоване робітництво і його прихильники є розчаровані з Томи Мунія, який тепер став знаряддям у руках комуністів. Биркгед говорив, що колись він сам належав до тих, що боролися за увільнення Мунія, і навіть виголошував чимало промов. Але тепер Муні чомусь нападає на всі орґанізації, які борються не лише з фашизмом, але й з комунізмом. До тих орґанізацій, говорив Биркгед, належить і його „Приятелі Демократії", яка бореться не лише проти фашистівських ідей, але й комуністичних. Зате Муні на неї нападає.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ СТАРАЄТЬСЯ ЗА КОНВЕНЦІІ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Місцева торговельна палата зробила пропозиції обом політичним партіям, Демократичній і Републиканській, щоб на наступний рік держали свої передвиборчі конвенції в їх місті.

БИЗНЕС У НЮ ЙОРКУ ПОПРАВЛЯЄТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Орґанізація бродвейських купців заявила, що бизнес від часу відкриття Світової Вистави починає трохи поправлятись. Перші місяці були гірші від нормальних, говорили вони. Це було велике розчарування для нюйорського купецтва. Але тепер слідно певну поправу внаслідок того, що настав вакаційний час і прибувають до Ню Йорку позамісцеві люди та привозять гроші з собою.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ.

У наступному місяці відбудеться контроля майна й діловодства У. Н. Союзу. Отже для звіту контрольної комісії потрібно, щоб усі фінансові книги були замкнені з днем 30. червня.

Супроти того взиваємо всі відділи У. Н. Союзу, а зокрема ті кількадесять відділів, які звичайно присилають належитості з припізненням, приспішити цього місяця висилку членських вкладок так, щоб головна канцелярія могла отримати їх 28, а в кожнім разі не пізніше як 30. червня.

Вкладки якогонебудь відділу, прислані по 30. червні, не зможуть бути вчислені до фінансового звіту за цей місяць.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У. Н. СОЮЗУ.

ПРИЇХАВ З ЕСПАНСЬКОГО ПОЛОНУ.

Урбан Гансбавт, один з перших военних полонеників, випущених ґен. Франціском Франком в Еспанії, приїхав тиждень тому до Реджайни (Канада).

П. Гансбавт, що був при машинових крісах у бельґійській армії свого часу, мешкав у Свифт Корент, заки поїхав до Еспанії. В армії льоялістів був він політичним комісарем секції машинових крісів і був також свого часу сержантом. У полоні Франка був поверх один рік.

Він представив живий образ нужди між своїми товаришами, які лишилися в Еспанії і Франції, і ґоворив, що в Реджайні візьме участь у кампанії, щоб зібрати досить грошей на визволення інших канадійців.

ТРИ МІЩАНСЬКІ НЕДУҐИ.

Люди по містах мають три недомаґання, яких не мають люди, що занимаються рільництвом, або живуть з випасу худоби. Загально люди по містах мають ослаблені леґені, знемічнілі шлунки і хоровито-набресклі обличчя. А чому? Тому, що замало рухаються і мілко віддихають, замало їдять свіжої городовини й набілу і забагато всяких ласощів та замало бувають надворі, на свіжому повітрі та на сонці. От тому змушені міщани хоч на кілька тижнів у літі з міста виїздити.

ОБОРОННА ЛІНІЯ ЗІҐФРІДА ЗАЛИТА ВОДОЮ.

Французька преса пише, що на просторі 33 миль води з ріки Рену залили ново збудовану німецьку оборонну лінію Зіґфріда. Шкоди є такі великі, що забере 10 місяців їх направити.

ЗАСУДИЛИ ПОЛЯКІВ.

Франк Блюскі, 25-літний бандит у Гамілтоні, Онт., що з вольверами в обох руках доконав кількох голосних грабункових нападів із своїм товаришем, Стахом Присляком, пішов до тюрми на сім літ. Присляка суддя післав на десять літ тюрми.

ЛАНЦЮХ ТРАҐІЧНИХ ВИПАДКІВ.

У Ракі Мавнтен Гавз, Альта., згинув МкКоннючі, літ 50, якого поранив бугай. В останньому році нагло померла його жінка, вогонь знищив його фарму і все умеблювання, а син помер на запалення сліпої кишки.

ЧИСТІТЬ КРОВ ПОВІТРЯМ!

Є всякі аптикарські ліки на чищення крови. Та є і зовсім легкий та природній спосіб для очищування крови. Коли ваша кров занечищена, то глибше віддихайте, а кисень, що знаходиться в повітрі, напевно вам кров очистить. Але так віддихайте що дня: бодай по чверть години рано та поки ляжете спати.

4 МІЛІЯРДИ ЖИВИХ МОТОРІВ ПРИ ПРАЦІ.

Кажуть учені, що мозок людини складається з чотирьох або й більше міліярдів живих клітинок і що кожна клітинка зберігає і виробляє та пересилає електрику. Тож, можна сказати, цілий мозок людини — то велика електрівня, що має в собі 4 міліярди малесеньких моторів. Те, від чого оцей великий мотор псується, то такий бруд, що у звичайній мові називаємо: журбою, заздрощами, гнівом, страхом і тим подібне. Коли людина зажуриться, попаде у заздрощі, настрашиться, або загнівається, то велика частина мізку остається затроєною, спаралізованою, не працює правильно і людина попадає у нервовий розстрій і від того ціле тіло ослабає. Найліпше працює мозок, коли людина у радісному настрою.

ДРУК З ВАПНА И ВУГІЛЛЯ.

Як відомо, досі відливали друкарський друк тільки з олова. Та саме тепер випробовують у Німеччині букви, що вироблені з маси з вапна та вугілля. Цей друк багато лекший від олов'яного.

ПОГЛЯД ІНДІЙЦІВ НА ХЛОПЧИКІВ І ДІВЧАТ.

Індійці мають старинне вірування, що коли в часі запліднення чоловік і жінка спільно віддихають правим отвором носа, то буде хлопчик, а коли тільки лівим — то дівчинка...

НА ПОЛЮВАННЯ ЗА ЛЮДИНОЮ.

Сцена коло міста Гейварда, в стейті Висканснн, коли орґанізувалася нагінка з собаками за Рейом Олсоном, що вбив двох поліційних урядників і загрозив, що перш вбє себе самого, заки дасться зловити.

ХОТІЛИБ ДОГОВОРИТИСЬ, АЛЕ НЕ МОЖУТЬ ЧЕРЕЗ ВАРШАВУ

ЛЬВІВ.— В. Островський пише в часописі „Наш Прапор" про настрої польської людности на Волині. І стверджує, що те польське населення, яке живе на тих українських землях здавна, не дуже тепер задоволене з гарячих протиукраїнських гасел. Воно видить небезпеку і здає собі справу з того, що може статись, а саме, що Польща може кожної хвилини опинитись у війні. Ось тому це польське населення зачинає „озиратись на всі боки" і каже, що треба доконче „зговоритися з українцями", бо цього вимагають „міркування оборони Польщі". Проти цього є той напливовий польський елемент, що складається з урядовців і тих усіх, що роблять карієру на поширюванні польсько-українського антаґонізму. Та, як кажуть, у хвилині вибуху війни і небезпеки цей елемент зараз вивтікає, а місцеві поляки остануться. Але найгірше є з Варшавою, бо там уже цілком не визнаються на відносинах на Волині. Це видно найкраще по тім, що навіть тепер, коли Польща знаходиться у такій великій небезпеці, з Варшави готуються вислати на українські землі на сході аж 3,000 польських студентів на підбивання української людности для „польскосці".

ВІДЧУВАЮТЬ ВДЯЧНІСТЬ ЗА ЖЕРТВИ.

ЛЬВІВ. — В українських часописах подибується часто подяки ріжних читалень і народніх домів, з яких видно, що коштом американських українців побудовано по українських селах і містах сотні прекрасних народніх інституцій. У подяках підкреслюється, що ті інституції повстали завдяки жертвености української іміґрації в Америці, головно завдяки тим комітетам односельчан, що займаються збірками на допомогу рідним селам.

КИЇВ ПРОТИ МОСКВИ.

ЛЬВІВ. — Читаємо в „Новім Часі" з 5. червня, що телеґрами з Риґи подають, що в останньому часі в Україні під Совєтами зростають усе більше вже не тільки опозиційні, але явно протимосковські настрої між членами Комуністичної Партії (большевиків) України. Ці ворожі до Москви настрої приняли настільки масовий характер, що місцева влада не може вже опанувати ситуації й припинити опозиційний рух.

ПОШАНУВАЛИ ПРАЦЮ КОМПОЗИТОРА.

ЛЬВІВ. — Влаштовано цикль концертів для вшанування 30-ліття композиторської праці Василя Барвінського. Останній концерт відбувся 2. червня 1939 р. у великій салі Музичного Інституту ім. М. Лисенка. Композитор, дякуючи за привіти і квіти, підкреслив у своїй промові, що джерело його творчости — це українська народня пісня. В. Барвінський родився 20. лютого 1888 р. в Тернополі. Учився у славного чеського композитора Вітезлава Новака. Він теж знаменитий піяніст. Його композиторський доробок дуже поважний, головно в інструментальній музиці, яка до Барвінського була в нас досить занедбана. Його твори ціхує глибока, щира музикальність і повне опанування композиторської техніки.

ЧОГО ВЖЕ НЕ ЧІПАЮТЬСЯ!

ЛЬВІВ. — Як відомо, відбувся величавий попис дітвори шкіл „Рідної Школи". Виступали діти з ріжними руханковими вправами. При вправах з обручами мусіли діти цілком природньо підносити руки догори. Не булоб у тому нічого такого, щоби про це згадувати і писати в ґазеті. Але інакше це виглядає, коли про такий виступ українських дітей пише польська преса. Отже львівське „Слово Народове" (ч. 156) розписується дуже широко про виступ українських дітей, убраних в українські народні строї. А що пише, то можна догадуватися із заголовку, який звучить: „Мніфестація українізму і його метод". Польський дописувач пише неправду, бо підкреслює, що українська молодь тримала при дефіляді руки піднесені догори „для зазначення свого националістичного й політичного наставлення". Ось так автор звертає увагу польського уряду на „гітлерівців" і „самостійників" у тій цілм, щоб він робив ще більші перешкоди „Рідній Школі", або припинив цілковито її діяльність.

ЗГАДУЮТЬ КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ.

ЛОНДОН. — В травневому числі місячника „Найнтінт Сенчюрі" є стаття про траґічний кінець Карпатської України. Автор ставиться неґативно до ґеи. Прхали і пише між іншим таке: „Громадяни маленької держави Карпатської України були одинокими, що не дали себе піддурити і кинулися боронити своєї свободи на життя й смерть, охороняти її перед напасником, зпід якого вони визволили в 1918 р. своє домашнє огнище".

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинока число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's issue (witr Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади нале... ть посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЖЕРЕЛО ВЛАСТИВОЇ СИЛИ

Часописи наших національних відступників, коротко кажучи „кацапські", що виходять в Америці, є обеднані тільки одним: страшною ненавистю до українства. І тому тепер з такою великою насолодою передруковують зо скрентонської „Народної Волі" і з гетьманського „Нашого Стягу" оті помиї, якими вони обливають український націоналістичний рух у звязку з трагедією Карпатської України. Отим чином думають кацапи, опираючись ніби на самі українські джерела, ще краще оплюгавити українські визвольні й самостійницькі змагання, ніж це вони досі робили.

Дораджував колись великий російський письменник Толстой, щоб не шукати свіжого повітря в трупарнях. Тому, коли наші національні відступники бажають пізнати властиву силу того народу, від якого вони відступили, хай шукають тої сили там, де вона себе проявляє. Український нарід не є свобідний від промахів, ні його провідні люди, ні його партії, ні його часописи. Ось тому і між українським народом знаходяться осібняки, а навіть організації й газети, що через свою духову неміч і зневіру, або для якихсь „вищих цілей", інтересів чи амбіцій вважають потрібним постійно затроювати українське громадянство трійливими газами. Звідси й береться оте нездорове явище: поширювання ріжнородних поганих сплїток, кидання калюмній. Це ми знаємо. Але знаємо і те, що те болото не чіпається нашого народу, що наш загал не дає себе труїти тими газами. Ось і тому те наше громадянство приняло і далі приймає трагедію з Карпатською Україною гідно і достойно. І тому в часі, коли найбільше шаліла та акція, що намагалася використати трагедію Карпатської України для знищення українського революційного руху, наш нарід в Америці зложив нові тисячі долярів на піддержування цього руху, А крім цього тепер, на Українськім Дні на Світовій Виставі, виявив своєю масовістю і солідарністю, що він є і буде завжди з тими, що організують українську визвольну боротьбу, чи їй помагають. Ніякі промахи, навіть провідних кол, якщоб вони й були, тої української свідомої маси не захитають. Бо ті маси вже навчились відганяти від себе трійливі гази. Вони живуть чистим повітрям, ось тим подувом, який долітає до них від тих, що, знаючи усі наші недомагання, таки далі йдуть до боротьби за наше краще завтра, таки далі кладуть голови за наше визволення. А саме так клали свої голови і ті, що так по геройськи обороняли Карпатську Україну. Тому, коли відступники нашого народу, чи інші наші вороги, цікаві пізнати властиве джерело української націоналістичної сили, хай слідять за ділами тих, що погинули за українську ідею на польських шибеницях, чи впали від московських стрілів при розстрілах, чи на полі бою з мадярами або іншими ворогами.

ГОРДІСТЬ

(Нарис із соціяльної психольогії).

В попередньому нарисі про зарозумілість ми назвали гордість доброю прикметою, а зарозумілість рішуче осудили. А проте, в чому дійсно полягає ота **ріжниця між гордістю і зарозумілістю?** Чи дійсно та ріжниця така велика, що дозволяє поміщати їх у протилежних, чи навіть у ворожих таорах? Чи дійсно гордість добра прикмета? Адже християнські проповідники і моралісти включають гордість між сім смертних гріхів, і навіть ставлять її серед них на перше місце! Зрештою і в українських приповідках, що відбивають ніби мудрість народню, а в усякому разі можуть служити за певний дороговказ для зрозуміння українського народнього світогляду, гордість не користується ніякою симпатією: „Він гадає, що нема понад нього та понад попову свиню" — говорить одне таке прислівя про горду, пихату людину, і саме вже це зіставлення гордуна із свинею, хочаб і поповою, відразу дає зрозуміти, як наш нарід ставиться до гордих людей. „Гордим Бог роги пошибає" — говорить інша українська приповідка. Образ рогів, як символу гордости, був дуже поширений у жидівській та старо-християнській апокрифічній літературі, звідки перейшов і в нашу народню символіку: „Гаразд має роги, а біда — ноги", себто в гараздах людина стає занадто горда, неприступна, готова кожного вразити своєю непривітністю та бундючністю, а в біді, навпаки, бігає та шукає допомоги в інших людей, втрачаючи нараз усю свою гордість.

Алеж ці самі народні приповідки, як і навчання християнської церкви, що на їх вироблення, нема сумніву, значно вплинуло, виказують, що те розуміння гордости, яке в них виявляється, значно відбігає від того, яке з розвитком української літературної мови в ній усе міцніше закорінюється. Християнська церква і народні приповідки вживають слова „гордість" у значіннях, що в українській літературній мові вже давно надається цілком іншим словам. Для помішання понять причинюється, розуміється, і та обставина, що чимало письменників вживають одне і те саме слово гордість для визначення всуміш і нового і старого його змислу. А дехто, щоб якось вийти з цього замішання, говорить, як напр. Вільшанецька в Літ. Наук. Віснику (1926, X с. 149-51) про дві гордості — „розумну і чесну, що не соромиться признатись до свого становища і недостачі фондів" та „зарозумілу й облудну, що підшептує подаватися між людьми за багатших і значніших, ніж ми є в дійсності".

І справді, якщо ми тепер звернемося назад до приповідки — „Гаразд має роги, а біда — ноги", то, зрозумівши її змисл, будемо примушені відразу признати, що в ній мається на увазі не справжню гордість (оту „розумну і чесну"), а цілком іншу річ — найскорше оту осоружну зарозумілість, що ми про неї писали в попередньому нарисі. Бо не гордість зростає „в гараздах", а тільки зарозумілість, що „в біді" натурально „спускає носа" та „дає ногам знати". Справжняж гордість у біді носа не спускає і по людях не бігає, а скорше замикається в собі, як у неприступній фортеці. Недурно ще Шатобріян свого часу писав, що „гордість — це чеснота нещасливих людей".

І тому ми можемо з певністю приймати, що те, що в народніх приповідках називається гордістю, в наших часах відповідає поняттю зарозумілости, і ввесь уразливий сарказм народньої української мудрости, скерований ніби проти гордости, насправді повинен бути переадресований на адресу зарозумілости.

Якщо ми звернемося тепер до навчання християнської церкви, то побачимо, що і там під поняття гордости підкладається щось інше. Ось у мене під руками маленький катехизм „Сокровище християнина" (московською мовою), видане в 1922 р. в Царгороді. Читаю в ньому: „Гордість — це непоміркуване і злочинне бажання власної слави, щоби перевищити інших" (с. 36). Алеж бажання слави — це зовсім не гордість; це славолюбність, або амбітність. Амбітність трохи споріднена з гордістю, алеж зовсім з нею не ототожнюється. Про амбітність можна буде поговорити іншим разом, тепер же досить буде ствердити, що християнська церква, говорячи про гордість, має на увазі не ту справжню гордість, що служить предметом цього нарису, але споріднену з нею амбітність.

Але попробуємо зрозуміти, що всетаки уявляє з себе ота „чесна і розумна" гордість, що вже з самих цих епітетів виявляє почасті свою істоту.

Гордість — це перш за все ясно усвідомлене почуття своєї внутрішньої сили, своєї внутрішньої вартости. Але тут виникає питання, наскільки ця внутрішня оцінка своєї власної вартости відповідає дійсності. Адже що може бути труднішим від власної оцінки?! Але саме отут і придається той необхідний епітет розумности, що без неї не буває справжньої гордости. Це не значить, що всі розумні люди себе вірно оцінюють; навпаки, вони звичайно помиляються, бо переважно себе недоцінюють, але зате дурні завжди себе перецінюють. І саме тому на цьому світі так мало справжніх розумних гордунів, і так багато зарозумілих дурнів! Справжня горда людина ніколи не побоїться глянути правді просто в вічі; вона чесна з собою і з людьми, вона хоче бути, а не здаватися і ніколи не посоромиться, мовляла Вільшанецька, „признатися до свого становища", до своїх бідних і нужденних батьків, до свого селянського чи пролетарського походження, до своєї соціяльної групи, до своєї рідної нації. В своїй гордості вона намагатиметься прокладати в житті свою власну незалежну стежку, творити на підставі власних сил, заложених у душі, внаслідованих від тих бідних батьків, від тієї упослідженої і пригніченої нації, що дали їй життя та скерували творчі первні по певних, від віку визначених, рейках. Горда людина звичайно дуже чуйна і вразлива, і тому вона не піде до багатших і до сильніших, не зрадить ані власних приятелів і свояків, ані власної нації, бо кожне слово і кожний рух чужих людей, що зневажливо ставляться до людей її стану й походження, завдаватимуть їй болючі рани.

Горда людина не шукає чужої хвали. Коли вона береться за якусь працю, вона вкладає в неї цілу свою уважність, усі свої знання й усі свої сили, бо вона не зносить зневажливих чи співчутливих посмішок, що випадають на долю людей, які роблять будьяк свою роботу. Їхня праця мусить бути краща від інших. Горда людина не шукає похвал і компліментів, але не зносить осуду, а особливо власного осуду...

Горда людина, щоб не впасти у власних очах, мусить увесь час проходити сувору дисциплінарну школу, бо, як цілком справедливо зазначає італійський фільософ Тільгер, горда людина все „достроює свою поведінку до якоїсь концепції, до якоїсь ідеї, до якогось ідеального типу-зразку, і від свідомости погодження з тим зразком у неї й зявляється почуття вищости й сили, а в випадку непогодження — почуття незадоволення, приниження, депресії" („Мораліта" 1938, с. 91). Отже дотримуватися твердо якогось зразку, якоїсь концепції, і твердо відхиляти чи навіть нищити в собі кожний — навіть приємний! — нахил, кожний — навіть пожиточний! — крок, що булиб з тим зразком чи з тією концепцією суперечні, це значить виявляти неабияку силу, неабияку енергію; це значить виявляти духову діялність дуже високого напняття, що в свою чергу породжує почуття життєвої самовистарчальности і задоволення (Тільгер, тамже с. 92).

Але тут Тільгер уважає потрібним застерегтися: моральна вартість гордої людини, сила її духового напняття і глибина радости, що з неї випливають, залежить від вартости того ідеального типу, тієї концепції чи ідеї, що до неї достроюється горда людина. Якщо в тому ідеальному зразку знаходиться якась загальна вартість, що відноситься до більшої чи меншої суспільної групи — професійної, клясової, національної, — то така гордість має без сумніву велику моральну вартість. Якщож ідеальний тип, що до неї достроюється горда людина, відповідає більш-менш вузькому емпіричному образові власної особистости, роздутої до велетенських розмірів, то, там ми маємо виродження гордости в неморальну антисуспільну хибу. „Це розріжнення, зазначає Тільгер, надзвичайно важливе. Якщо не приймати його на увагу, то дуже легко змішати гордість (у доброму розумінні цього слова) з зарозумілістю, пихою, славолюбством або гоноровістю, що означають самозадоволення, що означають боготворення себе самого, як осібняка. Горда людина, в доброму розумінні цього слова, саме тому, що вона формує своє життя відповідно до якоїсь ідеї, що її більш-менш перевищує, як осібняка, дуже добре може бути навіть скромною особою, яка не хоче і не шукає ніяких похвал, і уникає усяких оплесків. Її задоволення приходить їй із середини, і зовнішних успіхів вона зовсім не потребує". (тамже, с. 93).

Як бачимо, тип гордої людини не тільки не відповідає тому типові славолюбної чи гонорової людини, що його значить християнська церква, як найбільшого грішника, а впрост йому суперечить.

Евген Онацький, Рим.

Також протекторат.

Циган украв курку і несе її під пахою. Жандарм стрічає його і питає:

— Цигане! Чому ти вкрав курку, і де?

Обурений циган кричить:

— Алеж пане! Не ображуйте мене! Я не вкрав курку, але взяв її під свій протекторат.

Пантофляр.

Пантофляр: Жіночко, я був дурний коли оженився з тобою.

Жінка: Що ти сказав?

Пантофляр: Алеж жіночко! Ти мене не розумієш! Я хотів сказати, що дурний усе має щастя...

Іван Барле.

ПОВЕРНУВСЯ З АМЕРИКИ

— Поїду до Америки, мамо! — привитав одної неділі під вечір свою маму, стару Янковичку, її син Петро. Старенька сиділа перед хатою, щоби відпочали її старі кости та грілася до останніх сонішних промінів. Петро прийшов із церкви чи десь зі села.

Старенька підвела голову, її жовтаве, поморіщене лице якось видовжилося та споважніло. Впялила очі в сина — пронизливо, допитливо, наче добре не розуміла його.

— Хто, хто їде до Америки?

— Я, мамо — відповів син також поважно. — Інші вже відїхали та відїздять щодня, доробилися тай ліпше їм є, як було їм передше. Чого нас двоє буде все тут куняти? Працюємо обоє, ви та я, та що маємо з того, ледви стільки, що не потребуємо лазити по чужих порогах. Я молодий, здоровий, буду працювати, заощаджу там дещо, а тоді вернуся та, як Бог поможе, стану господарити на свому. Буде ліпше і вам і мені!

— Що ти говориш, сину? Невже ти оставив би мене саму, стару, слабосилу та поїхав через море на край світа тай може ще там і загинеш? Одного тебе маю на божому світі, а тепер ти оставив би мене, щоби я не мала нікого, хто примкнув би мені змучені очі? Петре, Петре, що ти задумав?

— Вспокійтеся, мамо я також не їду радо на чужину, та варта попробувати щастя. І іншим воно всміхнулося, чому не мало би всміхнутися мені? Працювати буду, щадити, щоби лише якнайскорше вернутися до вас!

Старенька не хотіла й чути того, а Петро їй доказував, що таки треба йому відїхати. Не поїде сам. Їде їх більше зі села, тай там в Америці чимало є своїх людей. Переконувало одно одного, поки не смерклося. Старенька пішла в хату приладити щось на вечерю, а син усе ще сидів перед хатою та підпирав руками голову, повну ріжних думок.

Із задуми пробудив його місяць, що просто засвітив йому в лице. Підвів він очі та заглянув у ясне, мрійливе місяцеве лице, дивився довго, а думки летіли далеко, далеко через море. Голос матери: — Петре, на вечерю! — відпровадив його вкінці до хати.

Бідненька вечеря не смакувала ні матері ні синові. Балачка все ще оберталася довкола того самого, та була переривана довгими мовчанками й роздумуванням.

Прийшла пора піти на спочинок. Сон не хотів прийти на очі ні одному, ні другому. Мати частенько тяжко зітхала, а на очах були сльози. Син обертався з боку на бік, Час від часу відкашельнув і дивувався, що мати так довго не може вснути. Довгі та тяжкі такі ночі...

Янковичка вже давно як повдовіла. Чоловік її Матвій, трохи старший від неї, помер, як умирає більшість наших селян. Став щось нездужати, покашлював, та тягнув так довгі літа й робив тяжку роботу. Жінка варила йому всяке зілля. Та вкінці таки мусів положитися. Післали по священика, той його висповідав і запричащав. Жив іще кілька днів, та вкінці переселився на той світ. Мусіло так бути.

Жінка з маленьким Петрусем голосила та плакала за ним, Оставив їй небагато. Була то дерв'яна хатинка зі стайнею, а в стайні коровиця, якій наче прикро було все самій. Біля хатини був садок ізількома сливками, яблунями та грушками, а долі на полі була нивка, на якій росло стільки, що ледви вистало для себе. Цю нивку було легко обробити, тому Янковичка ходила на роботу по сусідах, щоби заробити який грейцар, а син пас коровицю та доглядав хати. Як син підріс, ходив на роботу, а тоді мати оставала дома. Так жилося якось, щоправда не дуже то добре та безжурно, одначе чесно.

Люди з наших сторін уже віддавна виїздять до Америки. Спочатку виїздив лише дехто, а вкінці люди звикли до того та стали відїздити партіями. Небаром ледви чи була яка хата, щоби не мала когось в Америці. Ба навіть жінки й дівчата виїздили.

Бажання доробитися захопило селян, забули рідну хату, тяжку працю, всякі небезпеки та пустилися в чужий, далекий світ.

Петро дістав із Америки шіфкарту. Прислав йому її приятель, який писав йому, щоби приїхав до Америки. Трохи грошей мав також прискладаних, щоби мати на дорогу, тому постановив таки їхати. Всі материні просьби були даремні. Петро не відступив від постанови тай скоро став готовитися в дорогу. З ним готовилося й більше людей з нашого села. Зі знайомими лекше та вигідніше подорожувати.

Скорше, ніж Янковичка думала, прийшов день, що треба було прощатися зі сином одинаком. Зі сльозами в очах готовила йому потрібне білля та одежу, замісила булку, підрізала шию гордому півневі, що вже досить довго господарив на невеличкому подвірячку. Перерахувала вже стільки разів усі синові річи та думала, чи не забула ще чого. Крадькома позирала на сина, що з похнюпленою головою ходив по хаті. Гляділа на нього радісно, бо був здоровий, гарний хлопець, та заразі заболіло її серце, як згадала, що тратить його, що приходиться їй розпрощатися з ним може й на віки.

Хто це знає?

Гарний був ранок, як „американці" готовилися в дорогу. Долі за селом у полі простягалася легенька мряка, в траві та на листю блестіли каплі роси, а десь високо в хмарах співав жайворонок. По голосі пізнати було, як жайворонок то піднімався то опускався.

У селі перед коршмою стояв довгий віз із багатьома сидженнями. Сюди сходилися подорожні — не самі. Проводжали їх батьки, брати, сестри, жінки, діти, приятелі та знайомі. Несли великі куферки, які виповнила їм любов їх рідних усім, що лише було в хаті. Капелюхи заквітчали та бодай на око ступали весело та сміло.

Гарно було глянути, бо всі були рослі, святочно зодягнені. Подорожнім наче не було спішно в дорогу. Візник уже тріскав із батога, коні почали бути неспокійні, а подорожні обіймалися, прощалися зі своїми. І Петрові приходилося тяжко розпрощатися з матірю. Держав довго її за руку, вже хотів її пустити й іти, та глянув знову в ці заплакані, добрячі старечі очі й не міг розпрощатися.

— Не плачте, мамо, я вам скоро напишу, а як Бог дасть і вернуся скоро. Бувайте здорові!

— Бувай здоров, сину! Не забувай Бога та твою стареньку маму. Хай Бог провадить тебе та скоро верне мені тебе. Прощавай Петре, серце моє! — говорила мати та гладила лівою рукою синове лице, вдивлялася в нього заплака-

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

КОШТИ И ВИСЛІДИ.

На святочнім закінченні шкільного року в одному університеті звертав начальник університету в своїй святочній промові увагу на те, що на шкільну освіту не видається ні в одному краю світу стільки грошей, що у Злучених Державах.

Цій заяві не можна дивуватися: це старий американський звичай говорити, що нема ніде нічого в світі такого, як в Америці. Та цим разом начальник університету сказав правду. І не лише те: до цього факту він додав запит: А які висліди маємо ми з тих величанських видатків? Чи відповідають висліди шкільництва величанським видаткам?

Не знаю, чи видаємо ми такі великі суми на яку справу, які американці видають на шкільництво. Здається, видаємо розмірно найбільше на школи танців. Чи не пора було б спитатися: чи висліди шкіл танців стоять у якімсь розумнім відношенні до видатків на них?

ПОСТУП?

Американка Клара Адамс збирається облетіти земську кулю за 16 нів. Вона вилітає з цією ціллю 28. червня літаком до Европи.

Два покоління тому французький письменник Жіль Верн написав повість під заголовком „Подорож довкола землі за 80 днів", яку багато критиків вважали тоді більш фантастичною, ніж нині бажання пані Адамс облетіти світ за 16 днів.

Що з технічного боку прискорення подорожування є поступом, нема сумніву. Одначе чи це справді має добрий наслідок для культури людей, коли вони так скоро переносяться з місця на місце? Жіль Верн міг описати, як багато цікавого навчилися герої його, що поклалися обїхати світ за 80 днів. Що цікавого може навчитися пані Адамс?

ЧИ СПРАВДІ КИШЕНЬКОВИЙ ЗЛОДІЙ?

„Ню Йорк Ворлд-Телеграм" помістила оноді статтю про нові проєкти федеральних податків і назвала свою статтю „Кишеньковий крадіж".

Що багато людей, заплативши податок, можуть почуватися, як людина, котру обікрав кишеньковий злодій, це можливе, одначе чи не можна сподіватися від громадянина, щоб він подумав у такій ситуації, що якби не цей уряд та удержувані ним сторожі безпечениства, то в його кишеню залізли би справжні кишенькові злодії, які забрали б з неї все, що там знайшли б?

БОЧКИ ПОМИЇВ.

Вашингтонські кореспонденти згідно подають, що конгресова дебата над невтральностевим законопроєктом мусить зазначитися великою масою дешевої демагогії. Один з них називає цю демагогію бочками помиїв, лицемірною комідією, дурацьким блюзнінням і таким подібним. Він говорить про сенаторів і конгресменів, що займаються демагогією, блазнами й слабодухами, що бавляться динамітом.

Це все бути може, але чи винуватими є лише ці „блазні й слабоумні хлопята"? Чейже не дісталися вони до конгресу без допомоги інших людей? Хто їм дав динаміт у руки? І як цих людей навчити, що дітвакам у руки динаміту не дається?

ДИТЯЧА НІЖНІСТЬ.

Питалися газетярі дітей, що виходили з залізничого експонату на Світовій Виставі в Ню Йорку, як подобалася їм мініятура залізниці, там виставлена, і діти сказали, що їм це не подобалося.

„Не подобалося?" — здивувалися газетярі.

„Ні, таки не подобалося", сказали діти. „Не було залізничих катастроф".

Вияв ославленої дитячої ніжности.

Колись на Бродвею в Ню Йорку виставлена була панорама цирку римського царя Нерона. Був це великий образ, зліплений кінцями так, що стоячий у середині глядач діставав ілюзію, що він знаходиться справді в середині цирку царя Нерона, як можна догадуватися, „представляв мучення християн катами Нерона: там одних пекли живцем, інших прибивали на хрести, ще інших кидали диким звірям. Була це отже жорстока сцена й не диво, що одна мати не хотіла вести свого 6-літнього сина дивитися на таке жорстоке видовище. Та батько не звертав уваги на її протести й повів. „Якже там?" — спиталася мати, як батько й син вийшли з панорами. „Не жаль тобі кого?"

„Так, мамо", відповів хлопчина. „Один бідний лев не мав християнина".

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЗВІТ

КОМІТЕТУ ДОПОМОГИ ЗБІГЦЯМ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ В ПРАЗІ.

Цей звіт обіймає діяльність Комітету від 19. березня до 30. травня 1939 р.

Дня 19. березня 1939 року з ініціятиви голови Українського Комітету, А. Макаренка, та п. В. Шандора, секретаря канцелярії влади Карпатської України в Празі створено Комітет для допомоги збігцям з Карпатської України, для чого скликано представників усіх еміграційних організацій у Празі на день 20-го березня 1939 року на годину 18:30. до помешкання Українського Жіночого Союзу в Празі, Карлово наместі ч. 9. На збори прибули представники отсих українських організацій, які мали повновласть від організацій, що їх післали: 1) Центральний Союз, 2) Т-во „Єдність", 3- Т-во інженирів, 4) Український Контактний Комітет, 5) Український Комітет, 6) Український Жіночий Союз, 7) Т-во українських лікарів, 8) Чесько-українське обєднання, 9) Філія Української Національної Ради в Празі, 10) Т-во правників, 11) Військове Т-во, Союз бувших старшин української армії, 13) Українська наукова асоціяція, 14) Т-во українських інвалідів, 15) Т-во „Просвіта", 16) Т-во прихильників У. Г. А. в Подебрадах, 17) Союз українських студентів.

Представники вище згаданих організацій рішили назвати ці сходини Загальними Установчими Зборами для створення Українського Комітету для допомоги збігцям з Карпатської України. Головою зборів був одноголосно вибраний п. директор Андрій Макаренко, а секретарем Антін Романець, студент техніки в Празі. Голова зборів подав загальне пояснення потреби негайного заложення Комітету для помочі збігцям з Карпатської України, котрі вже приїхали та ще мають приїхати до Праги в жахливому стані: голодні, босі, обірвані та побиті мадярами. Було рішено, що Комітет матиме дефінітивну назву: „Комітет для допомоги збігцям з Карпатської України" та буде складатися з президії і виконного виділу. До президії вибрано одноголосно головою п. В. Шандора, а членами директора Андрія Макаренка, шеф-редактора Фр. Главачка, д-ра В. Мериндy, д-ра В. Тимкевича, п. З. Мирну, інж. А. Кейвана, інж. В. Свободу та А. Романця, як секретаря. Рівночасно вибрано головою виконного виділу п. інж. В. Свободу, його заступником доц. д-ра В. Орелецького, секретарем А. Романця, соціяльним референтом д-ра Тимкевича, здоровельним референтом д-ра М. Семця, а дійсними членами виконного виділу: п. інж. Г. Статникову, д-ра Ю. Гаевського та д-ра О. Матковського. Секретарієт виконного виділу доручено п. д-рові Ю. Гаевському, а справу рахівничу — п. інж. Г. Статниковій. Тому, що на збори не явились представники Української Громади, було для них зарезервоване в президії, згідно з побажанням усіх присутних представників, два місця.

З бігом часу сталися зміни в призидії Комітету, а саме: виступила п. З. Мирна, а на її місце вибрано п. проф. В. Гайманівського, на місце вибувшого за відїздом з Праги В. Шандора головою президії вибрано дир. А. Макаренка та на місце представника Укр. Громади, якого Громада не післала, кооптовано М. Комарницького. Одно місце для представника від Української Громади є вільне до сьогоднишнього дня. До ревізійної комісії вибрано: головою п. проф. Ф. Швеця, члени: інспектор О. Полянський, п. Русенко та інж. А. Галька.

Український Комітет для допомоги збігцям з Карпатської України працює в повному контакті з ліквідаційним урядом Карпатської України, якого представник п. міністер С. Клочурак та його два заступники: п. надрадник Кочерган та радник д-р Комаринський спільно з Комітетом стараються про долю збігців з Карпатської України.

В перших днях до виконного виділу Комітету, з огляду на велику скількість праці, кооптовано тимчасово п. інж. Красноноса, п. кореспондента Забавку, студ. Скальського, Немеша, Гарасевича, інж. Харкова, яким за їх працю Комітет складає щиру подяку.

Від 20. III. до 30. V. в Комітеті зареєстровано 1,378 осіб, яким Комітет старався всебічно допомогти. З того відїхало до Німеччини на працю 273 робітників та 69 інтелігентів-інтелектуалів на лекції праці, з котрих, згідно з повідомленням, 3 улаштувалися по свому фаху, як інжинири, тому, що добре володіють німецькою мовою. Інші інтелігенти приміщені також по фахах, лише на працю менш відповідальну, поки навчаться німецької мови, а потім будуть мати посади відповідно до свого фаху і займатимуть положення, рівне з німецькими інжинирами. Жінок на працю на фабрики консерв зголосив Комітет 14. Згідно з бажанням німецьких урядів, робітники не можуть покищо забирати своїх родин до Німеччини, лише можуть висилати своїм родинам гроші для прожиття в потрібній скількості. Ліквідаційний уряд Карпатської України спільно з Комітетом перевів реєстрацію всіх збігців з Карпатської України відповідно до їх фаху та старається як у чеських так і в німецьких урядах полагодити справу виплачення їм платень та пенсій.

Український Комітет для допомоги збігцям з Карпатської України побіч помочі збігцям харчами та помешканням старається допомогти їм також і можливим одягом та білизною. Але найважнішим завданням Комітету є збереження української гімназії в Модржанах, єдиної тепер української школи на еміграції, де можна вивчити та зберегти для нації молодь, яка є будучністю народу. Комітет перебрав на себе утримання інтернату гімназії на літні місяці, старається про утворення курсу, деб діти могли приготовитися до осінніх іспитів, щоб не стратили року, тому, що зпиводу політичних подій, не могли нормально пройти курс навчання шкільного року 1938/39. Крім того Комітет взяв на себе зобовязання утримати на свій кошт учнів з Карпатської України в часі ферій від 10 червня до початку шкільного року, як теж на ввесь шкільний рік 1939/40. Чеська влада в справі гімназії повідомила Комітет, що надалі українська гімназія в Модржанах може існувати так, як і усі середні школи в Протекторатi, а саме: школа, як така — адміністрація та професура — будуть утримуватися на рахунок чеської влади, але інтернат для дітей з Карпатської України може існувати лише на кошти або українського громадянства, або на власні родичів учеників. Тому, що учні гімназії переважно є з Карпатської України, яких родичі є або зруйновані цілковито матеріяльно, або й навіть не живуть уже, а таких учеників на сьогодня є 110 душ, Український Комітет зобовязався утримувати на свій рахунок цей інтернат упродовж шкільного року 1939/40, що виносить суму К. 380,000. Крім того Комітет приняв участь у молочній акції в цілях припинення поширення сухіт між дітьми. Наскільки серед збігців з Карпатської України є багато родин з малими дітьми, яким треба дати початкову освіту рідною українською мовою, Комітет поставив собі завданням відкриття української народньої школи для дітей школоповинних та притулок для дітей дошкільного віку. Також Український Комітет у порозумінні з ректоратом Українського Університету в Празі старається про збереження української школи, а саме згаданого університету.

В останних часах Український Комітет для допомоги збігцям з Карпатської України співпрацює в повному контакті з представницею секції на протекторат Чехія й Морава Української Громади під головуванням пані Є. П. Скоропадської, п. Оленою Самойловичевою, при помочі котрої роздієно багато білизни, одягу та взуття між дітьми української гімназії в Модржанах та потребуючим збігцям, зареєстрованим в Комітеті. Пані Олена Самойловичева передала на допомогу збігцям та дітям гімназії частку К. 1,500, які були надіслані з Німеччини.

За час від 20. III. до 30. V. 1939 р. поступило до Комітету справ 1,386. З того задоволено 1,217, відмовлено 68, ухвалено, але відкладено 20, не полагоджено 32, скасовано 23, до загальної акції 8, до актів 12, до відома 8. Останнє число протоколу 1,570. Вийшло листів та подань 96, посвідчень 62, легалізацій: перекладів посвідчень 13, копій 7, підписів 6, разом 184. Крім протоколу виготовлено німецьких свідоцтв 267, карток 24.

Грошей до Комітету прийшло від 20. III. по 30. V. 1939 К. 69,196.30. З цих грошей найбільша частина пішла на харчування збігців з Карпатської України та на приміщення їх на нічліги. На харчування в грошах та листках на обіди й вечері в їдальні Жіночого Союзу в Празі та в „Українській Хаті" (6 К. на душу денно) видано 30,226,30 К., за уміщення на нічліг та снідання в помешканнях „Армади Спаси" видано 3,185 корон. Українській гімназії в Модржанах на харчування та на „червоне яєчко" на Великодні Свята і на молочну акцію виплачено К. 11,850. Допомог уділено в найпекучіших випадках 101 душі частку К. 7,732.10. Позичок уділено 54 особам всумі К. 4,888. Решту вжито на ріжні канцелярійні потреби, ріжні технічні видатки, звязані з помешканням, світлом, чищенням, закупленням карток, відзнак, прапорів, витрати на поїздки в справах Комітету. Всього видано К. 67,045.80. Сальдо прибуткове К. 2,050.50.

Від 28. III. до 30 V. в жіночій домівці в Крчі на удержанні Комітету знаходиться 10 жінок, за котрих платиться по К. 6. денно за особу. На переходовій станиці в Виноградах від 22.III. аж по 10 V. на рахунок Комітету переспало та одержало снідання 710 осіб. Від 10 V. до 30. V. на переходовій станиці в Празі I. переспало 240 людей. За помічю Комітету німецька організація Н. С. Ф. умістила в своїй збірній станиці в Празі VII. на помешкання та на повне утримання в часі перед відїздом на працю до Німеччини (по 3—4 дні) разом 217 людей. Їм видано також одяг та білизну. Комітет улаштував пять студентів-високошкільників на харчування в одній католицькій асоціяції від 24. III. аж до кінця шкільного року. На інтервенцію Комітету 25 людей залишено в баксовій домівці ще на один місяць після того, як уже було зроблене розпорядження їх звідти виселити. Також їм видавано й харчі.

Засідань президії Комітету за головуванням п. Шандора було 6, за головування директора А. Макаренка 6, за головування п. міністра Клочурака 3, за головування п. інж. В. Свободи 2. Разом 17 засідань.

ІДЕН І СИН. — Відомий англійський політик, бувший міністер заграничних справ, вибирається зо свого дому в дорогу до Франції на конференцію амбасадорів. Його випроваджає його синок Нік.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

І. П., Ірвінґтон, Н. Дж. — Ви порушили важну справу. Домагаєтесь від нашого духовенства в Америці якоїсь окремої акції в справі оборони українського священства перед переслідуванням у Польщі. На жаль, не можемо містити в такім виді, як Ви це написали. Чому не писати спокійним: розважним тоном? Чому не передумувати справи, взяти під увагу те, що священство є і сил зробити, і не піддати конкретно якогось пляну? Менше гостроти, а більше розваги заставить інтересованих брати голос під увагу. У цих тяжких часах намагаємося підходити до справ з холодною розвагою, повагою і розсудком. Тоді на тім зискає загальна справа. А вам іде про те останнє. Тому і застосуйтеся до цього.

Скрипець. — Усі ті описи є і так узяті з ріжних польських хронік. Історія Польщі про це знає. А тепер хай поляки собі це все пригадують, коли нищать наш нарід, бо це тільки заповідає, що чим більше будуть тепер нас нищити, тим гіршою буде за те народня відплата.

ними очима, наче на віки прощалася з ним.

Вкінці сів. Люди прискочили до воза, кожний хотів іще схопити за руку свого милого. Та візник пігнав.

Пронісся ще голосніший плач, очі провожали віз, за яким знімалася густа курява. А ті на возі, щоби вспокоїти своїх і себе, заспівали весело:

Мій миленький, дорогенький,
Ти мене кидаєш,
Комуж мене молоденьку
Тепер полишаєш?
Ой, не лишу тебе, мила,
Нікому нікому,
Во я ношу тебе вскоди
У серденьку мому!

Пісня все більше губилася, віз зник за горбком, люди верталися додому. Заплакані очі довго не обсохли їм, неодно зітхання вирвалося із сумного серця. Бо й як би ні, тяжка розлука із тим, хто тобі дорогий...

Опустіла хатина, що в ній жила старенька Янковичка. І передше не було в ній гучно та весело, а всеж чути було розмову, було життя. Старенькій здавалася тепер якась завелика кімнатка. Довгі були для неї вечері самі-самісінькі. Сіла денебудь у кутку тай задумалася. Молилася за сина в далекій чужині, молилася довго й гаряче, а молитву провожали зітхання та сльози. Дні після його відїзду були довгі — роками здавалися їй Серце неспокійне, трівожне думками летіла далеко в невідомі краї, що їх досі хіба в сні бачила.

Яка радість, яка втіха, коли одного дня прийшов сільський листар і приніс їй першого листа від її Петра. Найрадше пригорнула би його до серця із радощів. Ледви вичекала, щоби прочитав їй листа. Прокавтувала кожне слово, дріжала за кожним словом і тяжкий камінь упав їй із серця, коли почула, що син щасливо приїхав до Америки, що він здоров і має роботу. Попросила листаря, щоби ще раз прочитав їй і всі слова задержувала у серці. Так уважно слідкувала за словами, що майже ввесь лист знала вже напамять. Материн ське серце, хто його пізнає, хто достатонно оцінить його?

Приходили листи частенько. Син додержав обітниці, не забув неньки. Як раділа, як прийшли перші гроші від сина. Не бажала старенька грошей, та раділа, що син її такий вдячний, горда була з нього та цінила ті гроші не як гроші, а як плід Петрового поту та працьовитости.

Минали дні за днями. Вернулася весна вже кілька разів у наше село та замаїла його зеленню і цвіттям. Петро неньці писав пильно, присилав їй гроші, так що в щадниці прозбиралася вже гарна сумка.

Щаслива була старенька, як їй Петро на четвертому році написав, що під зиму вернеться додому з прискладаними грішми, докупить поля та пічне господарити на більшому. Мати в душі уявляла собі щасливішу будучнину. Бачила сина, як вертається мущиною, досвідченим, поважний та заводить нову господарку. Знайде собі жінку добру, працьовиту. Якоїнебудь не схоче її Петро! Бачила мати маленькі діти, внуки. Доглядатиме їх, бавити, як колись Петра. Добре буде їй. Сидітиме собі біля печі, держати на руках найменшого внуку, співати йому діточі пісоньки, яких іще досі не забула. Діти скакатимуть довкола неї та житимуть: бабуцю, бабусенько! Син і невістка шануватимуть її, любити. Забуде все лихо, все горе, якого досі зазнала. Ех, буде їй добре, добре — а її Матвій дивитиметься на неї згори з неба та благословити всю хату!..

Надходила осінь. Птахи відлітали в вирій, листя жовтіло й опадало.

Осінь смутком налягае на серце чоловіка, а старенька Янковичка раділа й осінню, раділа й зимою. Прийшов і перший сніг. Старенька весело привитала його та рахувала дні, рахувала години... Петро напевно вернеться до Різдва. Він добрий християнин, схоче конче відсвяткувати Різдво в своїй хаті, у своєї матері. Так писав їй, що вернеться під зиму!

Потім не було довший час листа від Петра. Готовиться, або вже в дорозі — виправдувала його мати — і замісць листа прийде він сам. Старенька піддалася любим мріям і думкам.

— Боженьку — говорила — напевно вже змінився, щоби чи пізнаю його. Ех, хай лише якнайскорше прийде, хай лише прийде!

Та не прийшов Петро, лише лист із Америки. Старенька чогось ізлякалася громадського листаря із листом, боялася, чи не надумався Петро й іще не прийде. Зі страхом і дріжанням ждала того, що почує з листа.

Лист не був від Петра, лише від його приятеля. Писав, що син згинув у копальні. Завалилася стіна та приспала Петра й інших робітників. Копальня виплатила гроші як відшкодування, він відсилає їй ті гроші почтою.

Мати не знала, чи вона жива чи мертва. Вдивлялася в лист, начеб іще мала дізнатися, а та в листі не було більш нічого. Не хотіла вірити, не могла зрозуміти страшної правди. Віддихала тяжко, уста шептали їй: — Петро, мій Петро! сонічко моє! Невжеж я тебе більше ніколи не побачу?

Прийшли і гроші. Гарна сума грошей. Старенька мати мертво дивилася на них, їй здавалося, наче на них бачить кров її сина. Боялася їх, не могла доторкнутися. Була то за мала заплата за того, якого не віддала би за всі скарби світа!

. На дворі завивав вітер і кидав клаптиками снігу на вікна шиби. Лямпочка слабо освічувала опустілу бідну хату та кидала своє світло на бліде, змучене лише старенької матері, на якому налягла безодня туга без надії, без потіхи...

Нещасна мати!...

Між малярами.

— Мій образ на цій виставі повісили дуже високо.

— Не журися, критики стягнуть униз.

ПОЧАТО ВІЙНУ З ПІЛЬНИМИ КОНИКАМИ.

Цьогорічна війна проти скакунів в Алберті почалася приготуванням трійла в 150 стаціях в Алберті.

Минулого року було в провінції 140 стацій, ведених під доглядом департаменту рільництва. Сподіваються, що Алберта цього року не буде так занечищена як у 1938 році. Одначе 5,250,000 акрів усетаки є загрожені і поверх 10,000 фармерів дістануть трійло проти скакунів.

Загрожені поля тягнуться від американської границі до Лойдминстер, від тогo місця до Тофілд, опісля здовж підгірського терену.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ГЕМТРЕМК, МИЧ.

Жертви на Карпатську Україну.

По катастрофі в Карпатській Україні, на поклик головної управи ОДВУ Золотий Хрест від. 34 і ОДВУ від. 4, пішли з листами по хатах і назбирали $321.95. На концерті п. М. Голинського зібрано в пушки $36.35. Разом сума виносить $358.30. Вислано в квітні $182.25, котрі в той час були зібрані. Дальше збірка продовжалась і ще дозбирано $177.55. Зложили: Д. Шалапай $10; П. Войтович $6; по $5: І. Кривий, М. Кривий, Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94 У. Н. С., Н. Н., П. Кузик, В. Байор; по $3: А. Дзьорджілевич, о. д-р Є. Тиханський, П. Єрис, І. Заблоцький; по $2: І. Ґеник, Н. Стахів, М. Джумаґа, І. Кульчицький, Ю. Фекляш, П. Климчук, Н. Машталяр, І. Чайковський, М. Залецький, С. Кобасо, Й. Штельмах, Г. Левко, Н. Солодкий, С. Ткачук; по $1.50: П. Ткач, М. Сосновський, М. Мандзюк, В. Яремчук; Д. Рубаха $1.25; по $1: П. Ганиш, А. Ґавіч, С. Кульчицький, Н. Когут, В. Олійник, А. Мудриґа, І. Ґавіч, Я. Білецький, Н. Тиро, М. Фурлик, А. Бабій, Л. Білик, О. Брунець, В. Олійник, Ю. Костюк, Н. Залепа, В. Лис, С. Мулярська, І. Сріб'няк, А. Цибух, М. Богач, І. Лучка, П. Прокопович, М. Дибас, М. Глива, д-р П. Ю. Бахур, А. Д. Й. Білоус, П. Кіцул, Н. Залепа, І. Королишин, Ю. Цебринський, Й. Крупка, К. Бабак, І. Коцай, пані Дорошенко, Т. Палій, пані Шимків, Д. Микитинський, Н. Ґеник, Т. Скотеб, І. Дубик, М. Клозук, В. Маколський, А. Кобаса, Н. Гаш, І. Забігайло, І. Клим, І. Гавич, П. Нагірняк, С. Онищук, С. Барладин, А. Косій, Д. Ґах, М. Бабій, Т. Дробот, Н. Мірус, М. Джумаґа, Т. Памошинський, М. Пашко, І. Сало, М. Сірко, К. Шалкевич, С. Стравняк, А. Качур, М. Головчак, М. Косар, Й. Процюк, Анна Сеньків, Г. Полюляк, Г. Кравчишин, П. Ф. Сідило, С. Лисак, Н. Пашкевич, Ю. Горішна, В. Резник, О. Загірняк, А. Крушкевич, С. Васкул, В. Негрич, Н. Лозовчук, С. Підлісецький І. Гнатюк, В. І. Сусатицький, А. Скульський, А. Васкул, К. Навітко, М. Холевка, І. Григорчук. Н. Паливода, Г. Блажовський, І. Скочиліс, Т. Статкевич, Ґ. Скікун, А. Софіян, В. Седляр, А. Красіцький, М. Сливка, В. Лашра, К. Гришко, Н. Мудра, А. Холявка, М. Холявка, С. Холявка, І. Гришко, Я. Дмуховський, М. Ґарматюк, С. Холявка, В. Смет, О. Сігда, А. Патра, А. Холявка, С. Холявка, В. Філевич, Г. Шеремета, Т. К. Кузик, Д. Ґайдук, І. Синютка, П. Когут, П. Ґурняк, П. Жук, С. Гулявський, М. Сас, Ю. Перхалюк. П. Красіцький, М. Прихітко, М. Кузик, Д. Радович, П. Старжинський, І. Кульчицький, В. Пішко, Г. Станчак, К. Данилишин, М. Чупка, М. Добуш, І. Крупка, Д. Войтишин, В. Холявка, І. Равський, І. Ґава, С. Біда, С. Зола, Д. Дирбавка, Р. Романів, В. Кушнір, Г. Кульчицький, О. Курочка, В. Ґерула, К. Кардаш; по 75 ц.: А. Юрченко, П. Сеньків, М. Гайовський; по 50 ц.: Н. Семен, П. Ґеник, К. Ґарун, В. Ґуйський, Ф. Романюк, пані Басет, Н. Левкович, Н. Гішук, Г. Блажовський, І. Колодій, С. Шумяк, В. Антонів, В. Ґавришко, В. Матіїв, П. Сліпак, Т. Орська, М. Гнит, В. Стефан, Й. Сірко, А. Блашко, Т. Кузик, Е. Букса, М. Йосиф, К. Блочк, М. Дзюрович, М. Тиро, Н. Мороз, І. Голида, М. Бобик, А. Наранчин, І. Мудрик, М. Федюк, А. Микитюк, пані Батужинська, А. Бривка, О. Стахович, В. Пелех, А. Савич, І. Савич, М. Холявка, Анна Холявка, А. Олійник, Д. Васко, С. Ковальчук, Д. Дипас, М. Кульчицька, Г. Триндовський, Д. Цегельник, М. Жетарук, С. Кривіцький, В. Максимів, М. Гомант, П. Ткач, С. Ґеник, М. Ґалаберда, С. Васкович, П. Горох; В. Хлопан 40 ц.; П. Батюк 35 ц.: А. Гнат 30 ц.; М. Годованець 35 ц.; по 25 ц.: Н. Ґеник, С. Вовк, пані Козак, П. Воркун, К. Дзова, А. Федак, Г. Пилипський, С. Хомяк, І. Лисів, пані Думка, К. Мойсишин, Г. Клим, О. Нога, Ю. Аталюк, Д. Бас, М. Григорчук, Т. Гаврилюк, А. Гаврилюк, Н. Муляр, Й. Колодницький, С. Кривіцький, М. Заплітний, І. Федишин, Ф. Барбіж, Е. Заблоцький, А. Дужніцька, М. Таркевич, Я. Печенюк, І. Яблонський, Г. Ґардій, О. Протас, С. Васкович, М. Зик; дрібними 45 ц. Всім жертводавцям щире спаси Біг.

ЗА УПРАВУ ЗОЛОТ. ХРЕСТА:
А. Сеньків, голова; **М. Старжинська**, секретарка; **Е. Курочка**, касієрка.

ЗА УПРАВУ ОДВУ:
Н. Ґарин, голова; **Д. Рубаха**, секр.; **І. Костюк**, касієр.

Д. Рубаха.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Раненим Січовикам.

Тов. жінок ім. Ольги Басараб у Генсон Парку святкувало 7 травня ц. р. 5-річний ювилей свого існування. З тої нагоди членки врадили вислати $10 раненим Січовикам з Карпатської України. Гроші вислано через Обеднання.

Анна Семенюк, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

На Карпатську Україну.

В неділю, 14 травня ц. р., заходом українського молодечого кружка при укр прав. церкві влаштовано в честь матерей у церковній салі обід. Підчас обіду зібрано на Карпатську Україну $5.60, які вислано через Обеднання.

Е. Кучма.

СЕЙНТ ЛУІС, МО.

На інвалідів.

Сейнтлуіська укр. прав. громада уладила прийняття о. Львові Кушнірові з нагоди уродин і то так несподівано, що ювилят аж заплакав з радости. Була гарна перекуска, приявні щиро забавлялись. Також сам ювилят виголосив дуже гарну промову, в якій згадав про наших Січовиків і про визвольну боротьбу. Накінець переведено збірку, яка принесла $4.45; їх вислано на інвалідів через Обеднання.

Комітет.

ЖЕРТВА ПАРАЛІЖУ.

ЛУ ҐЕРІНҐ, відомий грач у бейзбол з ґрупи Єнкі, котрому лікарі заборонили грати, бо він був хорий на дитячий параліж, може тепер лише приглядатися до улюбленої гри.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ.

З весілля на народню ціль.

Дня 28 травня ц. р. громадяни Данило і Марія Сілінські з Бостону і Йосиф та Текля Чагарини з Вунсакет, Р. Ай., справляли своїм дітям, Іллі й Анні, весілля. В часі забави гром. Н. Давискиба згадав про геройську боротьбу Січовиків Карпатської України і просив гостей зложити жертву для ранених Січовиків. В той сам час зголошено другий заклик до збірки — на читальню Просвіти в селі Новосілка Крималінська. Та що ті, які закликали до другої збірки, жертви не зложили, супроти того ціла збірка пішла на першу ціль, себто на ранених Січовиків. Збіркою занялись пані: Марія Бучик, М. Колісник, Р. Шевчук, Ю. Фірман. Зложили по $2: Д. і М. Сілінські, молодята Анна Чагарин і Ілля Сілінські; по $1: Т. Й. Чагарин, В. Коцюбинський, Г. Сілінський, Кат. Січкорів, М. Чагарин; по 50 ц.: О. Колісник, Г. Бойко, П. Козик, А. Сусла, М. Пасічняк, М. Милован, К. Приймак, І. Тепер, п. Бучик, П. Околов, А. Пророчок, Г. Старушко, Г. Гливка; дрібними $1.20. Разом $17.45. По відтягненні коштів пересилки вислано через Обеднання на згадану ціль $17.15.

М. Ч.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З відчиту на ранених Карпатської України.

На відчиті п. К. Лисюка, що відбувся 3 червня ц. р. в Ню Йорку, переведена збірка принесла $82.09. Розходи виносили: саля на відчит $15, оголошення на радіо $7, оголошення в „Свободі" $7.20. Разом розходів було $29.20. Осталося $52.89. До того касієр Комітету доложив 11 центів, що зробило суму $53, котрі переслано через Обеднання на ранених і втікачів Карпатської України. Збіркою занялися членкині ОДВУ. Жертвували: В. Пуйда $10; М. Курич $5; М. Волинська $2; по $1: С. Демидчук, Г. Волинський, Л. Миронюк, Чій, П. Чарнецький, Гайдамаха, Дерик, Н. Н., Осадчук, М. Пізнак, Дусенецький, Грибівський, І. Ґузар, Д. Костишин, Москалик, П. Задорецький, Паліводнар, Я. Гаврилко, Е. Ляхович, П. Кучма; $41.20 дрібними.

Іван Галичин,
касієр Комітету Від. У. Н. С.

КЛІВЛЕНД, О.

З забави на народню ціль.

В суботу, 20-го травня ц. р., родина і знайомі справили несподівану забаву в честь громадян Ілька і Розалії Лазірків, з нагоди їх 25-літнього подружого життя. Тостмайстер гром. Гунька привитав ювилятів і зложив їм побажання. Опісля він попросив до слова п. Н. Задерецького, який теж зложив бажання, а далі згадав про Рідний Край, про ті події, що ділись у Карпатській Україні, як теж про Культурний Город у Клівленді. Він попросив приявних, щоб зложили жертви на ті цілі. Жертвували по $1: Н. Задерецький, І. Лазірко, Олена Хома, С. Левчик, Н. Марк, К. Молодець, М. Беднарчук, І. Міклясевич, Г. Коваль, Н. Думич (з Пітсбурґу), Поповецький; по 50 ц.: Г. Богайчук, С. Морозович, Р. Кушнір, І. Пукач, Н. Думич, М. Рецужинський, Т. Банась, А. Гаврилюк, М. Міклясевич, Д. Старявський, С. Лабик, В. Сидір; дрібними $4.35. Разом $21.35. З того призначено $10 на Карпатську Україну, а $11.35 на Культурний Город у Клівленді. Гроші вислано через Обеднання.

С. Морозович.

МІЛВОКІ, ВІС.

На карпатських Січовиків.

На срібнім весіллі у громадян Йосифа і п. Сосніцьких гості, як звичайно, гарно забавлялись, але при тій нагоді не забули і за народню ціль. Пан І. Гасяк промовив до зібраних пару слів і згадав про старий край та про геройські зусилля Карпатської Січи. Вслід за тим попросив зложити жертви на ранених і збігців з Карпатської України. Зложили: І. Гасяк $2; Єва Стецик $1.10; по $1: Марія Ковтун, Катерина Дац, Ксеня Колодрубець, Й. Сосніцький; по 50 ц.: Н. Кудринський, І. Паньків; Елин Ковтун 55 ц.; М. Гармич 35 ц. Разом $9, які вислано на призначену ціль через Обеднання.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Зо срібного весілля на ранених Січовиків.

Дня 3 червня ц. р. знайомі і родина справили Семенові і Явдосі Кушлик несподівану гостину з нагоди їх 25-літнього ювилею подружого життя. Коли всі позасідали за столи, п. І. Пастущин зложив бажання ювилятам і всі разом відспівали „многая літа". Далі забрав голос Павло Кушлик, брат ювилята, та, сказавши декілька патріотичних слів, попросив приявних з тої нагоди зложити жертви на ранених Січовиків Карпатської України. По гостині ювиляти подякували приявним за таку милу несподіванку і переведено збірку, якою занялись пані: М. Мельник і Т. Матковська. Зложили по $2: ювиляти, П. і К. Кушлик; по $1: І. Пастущин, В. Андріїв, В. Прусак, І. Костів; по 50 ц.: С. Дармусь, Н. Сорохтей, К. Дума, І. Матковський, Анна Андрусів, К. Бінашевська, А. Хороша, Х. Білецька, М. Мельник; решта дрібними. Разом $19. Гроші вислано через Обеднання.

Т. Матковська.

ТОНТОН, МАСС.

З балю жертвам мадярського дикунства.

З балю було чистого доходу $30, які в цілості призначено на допомогу жертвам мадярського наїзду на Карпатську Україну. Гроші вислано до централі ОДВУ.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

На інвалідів.

Як кожного року, так і цього українська громада при церкві св. Миколая постаралась спімнути на Зелені Свята молитвою померлих, а грошевою збіркою підпомогти калік. Отець М. Лисяк відправив того дня панахиду за полеглих, а парохіяльний предсідник перевів збірку на українських інвалідів. Збірка принесла $9.50, які переслано через Обеднання на призначену ціль.

Предсідник.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛ.

Жертвам мадярського наїзду.

На ранених і втікачів з Карпатської України зложили місцеві громадяни по $1: М. Мельник, Т. О. Нестеренко, І. Ґорак; по 50 ц.: Е. Вавричук, Н. Поглод, М. Демкович, Т. Ногаш; дрібними 50 ц. Разом $5.50, які переслано через Обеднання на призначену ціль.

Теодор Ногаш.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На музей визвольної боротьби.

З нагоди відкриття власного дому Музею Визвольної Боротьби в Празі 204-тий відділ У. Н. С. вислав туди привіт і $10 на потреби Музею. Гроші вислано через Обеднання.

М. Близнак, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

На Карпатську Україну.

В українській прав. церкві св. Димитрія в Картереті зібрано на збігців з Карпатської України $12.78. Українсько-Американський Клюб жертвував зо своєї каси $15. Разом $27.78, які переслано на призначену ціль через Обеднання.

о. Іван Гундяк.

МАНЧЕСТЕР, Н. Г.

На Світову Виставу.

Місцевий відділ Союзу Українок ч. 45 ухвалив на місячних зборах вислати на Світову Виставу в Ню Йорку $5. Гроші вислано через Обеднання.

Марія Буцяк, секр.

ФОРД СИТІ, ПА.

На визвольну боротьбу.

Гром. Василь Хімка переслав через Обеднання $16.46 з призначенням на визвольну боротьбу. Ті гроші були зібрані на весіллі Михайла Шийки і Степанії Бек. Збіркою занялись: Іван Луків і М. Личок.

ЛІКАРІ МОРСЬКИХ ПІРАТІВ

Недавно появилася цікава книжка одного англійського лікаря, присвячена історії піратів, морських розбишак, що ще кількасот років тому наводили жах на далеких морях. Кожний розбишацький корабель мав свого лікаря, який як винагороду діставав добру частину добичі. Звичайно ті лікарі це були неспокійні авантурничі духи, які шукали пригод, замісць спокійно виконувати своє лікарське звання.

Одним з найвизначніших лікарів-піратів був Тома Довер, що жив від 1660—1742 р. По 20 роках лікарської практики в місті Брістолю в Анґлії кинув її з незнаних причин і з кількома завадіяками зорґанізував піратську шайку, що бушувала по полудневих, теплих морях на двох кораблях. Довер був там другим капітаном. Під його рукою було кілька хірурґів. Щойно коли на однім з його двох кораблів вибухла чума, він сам вернувся до своєї професії. Розбишацькій шайці д-ра Довера велося дуже добре; вона назбирала коло 170,000 фунтів стерлінґів. По довгих пригодах Довер вернувся до Анґлії, осів у Лондоні і занявся наново лікарською практикою. Його імя вславилося винаходом порошку проти кашлю, який іще нині знають усі лікарі й аптикарі під назвою „порошок Довера", не знаючи при цьому, що це винахід колишнього спільника піратів.

Дитячий підхід.

— Манцю, ти на довго їдеш до купелів?

— На місяць...

— О, то ти мусиш бути дуже брудна...

ТАРЗАН І СЛОНОЛЮДИ

(13)

Спайк стиснув руку Ґонфалі і просичав: „Ходи!" Від дотику тих людей Ґонфалі пробігли мурашки по спині. Вона сіпнула руками і визволилась від них. Притім вона заговорила: „Коли я вже мушу йти, то піду сама і не сіпайте мною". Вона не мала іншого виходу. Та ця заява подобалась опришкам і один із них завважив: „Так краще".

Тимчасом решта того товариства, від якого тепер чимдалі віддалялась Ґонфаля, спокійно продовжувала полювання. Вен Ік зумів убити одного льва. Але Вуд не мав щастя. По правді сказати, він тихцем таки журився Ґонфалею, щоб їй, чого злого не сталось. Та він не хотів її дразнити занадто великим піклуванням. Але коли в її стороні він почув три стріли, то задумався.

Він подумав, що, можливо, їй удалося сполювати льва і тепер, будучи задаволеною цим трофеєм, вона згодиться йти до дому. Тому він закликав на Вен Іка і оба вони подались до того місця, звідки чули стріли Ґонфалі. Але вони не могли її здибати. Довкруги була тиша. І хоч вони кликали і навіть вистрілювали, ніхто ні звідки не відзивався.

Вони далі шукали, аж прийшли на місце, де лежав неживий лев і розшарпаний чорний послугач. Побачивши це, вони на хвилину завмерли в мовчанці. Їх очі шукали Ґонфалі. Але по ній не було сліду. Самі вони не знали, чи тішитись тим, чи сумувати. Бо краще, що її там не було, ніж мала вона мертва лежати побіч трупа послугача. Так почались розшуки за нею.